

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІЯМИ»

(для студентів 3 курсу денної форми навчання та другої вищої освіти за
напрямом підготовки 6.080101 – ”Геодезія, картографія та землеустрій”)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління територіями» (для студентів 3 курсу денної форми навчання та другої вищої освіти за напрямом підготовки 6.080101 – ”Геодезія, картографія та землеустрій”) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад. М. В. Губіна – Х.: ХНАМГ, 2011. – 23 с.

Укладач: проф., канд.арх. М. В. Губіна

Рецензент: доцент, канд. техн. наук О. В. Завальний

Рекомендовано кафедрою Містобудування, протокол №14 від 19.05.2011р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	8
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	8
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	9
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	12
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	12
2.2. Зміст дисципліни.....	13
2.3. Самостійна робота студентів	18
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту	19
2.5. Інформаційно - методичне забезпечення	22

ВСТУП

Містобудування, як спеціальний напрямок інженерно-технічного проектування, охоплює широке коло завдань та проблем. Набуваючи характер комплексного територіально-просторового проектування, воно повинно прикладати значні сили на вирішення великої кількості проблем, що накопичувались упродовж останніх десятиріч:

- розпланування територій за призначенням згідно
- комплексу факторів;
- розміщення різноманітних *функціонально - територіальних*
- об'єктів у планувальній структурі міста;
- розміщення *сельбищних територій та жилої забудови* за комплексом вимог та
- створення *комфортного* середовища міста з точки зору комплексу *інженерно-технічних систем та вимог* у цілому;
- створення оптимальних умов життєдіяльності для населення за допомогою досконалого та ефективного впровадження методів управління
- створення комфортних умов обслуговування населення міста у галузях *соціальної сфери, а також торгівельно-побутової, розважальної іт.д*
- розміщення об'єктів *рекреаційних, культурно-релаксацийних, оздоровчих* і т.д. за умов використання ландшафтно-природного потенціалу міст

У сучасних умовах розвитку наукових знань та пошуку інноваційних підходів до проектування зі застосуванням інформаційних технологій суттєво змінюється й характер проектування. Системно-ієрархічна методологія у містобудування має відбиватися у зборі інформації та роботі з нею за допомогою створення відповідних функціонально-планувальних і об'єктних баз і банків даних

Велика увага приділяється розвитку містобудівної теорії й практики, спрямованої на підвищення ефективності проектних рішень, а також втілення їх у практику будівництва міст

У цьому руслі має сенс обумовити й відокремлення деяких напрямків наукового знання та створення новітніх дисциплін, спрямованих на подолання протиріч між фундаментальними традиційними дисциплінами та їх адаптаціями до нових вимог та викликів. Така дисципліна, яка би відбивала би й числені зміни у освоєнні та управлінні територіями на основі системно – методологічного підходу – спеціальності “ Геоінформаційні системи” напрямку 6.092100- “Геодезія, картографія та землевпорядкування”)
Галузь знань 08.01

- ГСВОУ МОНУ “ Освітньо – професійна програма підготовки бакалавра (з 2006 напрям 6.080101- “Геодезія, картографія та землевпорядкування”)
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра за спеціальністю –6.070900 «Геоінформаційні технології та системи», 2006р.

Програма навчальної дисципліни “Основи Управління територіями” ухвалена кафедрою “ Містобудування “ протокол № 14 від 19.05.09 та Вченою радою Містобудівельного факультету протокол № 9 від 28.05.2009 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета курсу – ознайомити студентів з головними теоретичними поняттями та положеннями, що складають методологію містобудівного проектування з врахуваннями сучасних міських умов.

Ціль – створення оптимальних умов для життя та діяльності населення міст за допомогою формування :

комфортного, естетичного та виразного міського середовища.

Методологія містобудування розглядає дану дисципліну, як *систему теоретичних основ та поглядів* на формування забудови міст, як технологію проектної містобудівної діяльності засобами засвоєння визначних функціонально- просторових, архітектурно- планувальних та технічно- конструктивних рішень у світовій практиці.

Предметом вивчення дисципліни є розгляд основних закономірностей у формування міст на прикладі їх еволюційно- революційних перетворень задля застосування у проектно- будівельній практиці позитивних та ефективних рішень.

Місце дисципліни у структурно- логичній схемі підготовки фахівця:

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1. Інженерна геодезія	1.Основи наукових знань
2. Обчислювальна техніка та комп'ютерні технології	2. Вертикальне планування та Інженерна підготовка міських територій
3. Будівельні матеріали	3. Експлуатація міських територій
4.Архітектура будівель та споруд	4. Архітектурна та планувальна реконструкція
5.Інженерна геологія	5. Інженерний благоустрій міських територій

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(відповідно до стандартів ОПП) – 2 кр./ 72 год

Модуль I

ТИПОЛОГІЧНІ ЗАДАЧІ РОЗТАШУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ З РІЗНИХ ОЗНАК.

ЗМ 1.1 Функціонально- планувальні методи формування міського середовища (система « Місто»)

Тема 1

Поняття містобудування, цілі та завдання . Види населених місць.

Містобудування як інструмент управління територіями. Перспективи розвитку міст. Поняття містобудівної системи

Типологія міст за різними ознаками

Тема 2 Природно- кліматичні фактори та їх вплив на розподіл територій міста

Генплан та планувальна структура міста. Види та форми рел'єфів, як природних факторів та їх вплив на вибір забудови. Кліматичні фактори, що обумовлюють характер міської забудови. Взаємозалежність факторів у комплексному містобудівному аналізі територій.

ЗМ1.2 Методологія проектування міст

Тема 3 Формування планувальної структури міста

Поняття та межі зонування територій. Норми ДБН та Зонінг. Класифікація вихідних даних з різних ознак, як необхідної інформації для подальшого проектування. Методика розміщення забудови різного функціонального призначення.

Тема 4 Сельбіщні території

Поняття та цілі й задачі, вимоги до проектування сельбищних зон

Збір вихідних даних з різних ознак. Структура територій та їх функціонально-планувальна організація. Планувальні елементи та об'єкти.

. Тема 5 Промисловість, промзони та складські території

Поняття та цілі й задачі, вимоги до проектування .промвузли та методика їх комплектування у промзони. Генплан території та його функціонально-планувальна організація.

ЗМ 1.3 Формування соціальної та інженерної інфраструктури міста.

Тема 6. Жилой район та мікрорайон, квартали

Поняття, вимоги до розміщення територій у місті.Склад об'єктів соціальної інфраструктури та їх розташування у структурних елементах жилих територій. Умови розподілу територій за різними ознаками.

Тема 7. Вулично- дорожня мережа та міський транспорт

Класифікація вулиць та доріг. Параметри вулиць та вимоги до їх розташування за типологією. Види транспорту та їх організація у місті

Тема 8. Зовнішній транспорт та його території, вимоги.

Класифікація видів зовнішнього транспорту: залізничний, автомобільний, повітряний та водний. Вимоги до розташування даних територій та їх складу. Планувальна структура вокзалів, портів, аеропортів та їх об'єкти. Упорядкування земель зовнішнього транспорту. Параметри територій.

Тема 9. Формування об'єктів та територій інженерної інфраструктури.

Класифікація видів інженерних будівель та споруд , їх особливості, вимоги до розташування.

1.3. Освітньо- кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
Повинен знати : Еволюцію формування містобудівних об'єктів проектування. Планувально- просторову структуру містобудівних об'єктів проектування різного функціонального призначення (територія та забудова) Вміти оцінити характер розміщення територій та об'єктів містобудівного проектування	Виробнича,соціальна, проектна	Проектна, науково- дослідна, проектно- виробнича,організаційно- управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

Основна література

1. З.Н.Яргина, Я.В. Косицкий, В. В. Владимиров и др.Основы теории градостроительства- М.:, Стройиздат,1986,325 с.
2. Белоконь Ю. М., Фомін І. О. Наука і творчість в архітектурі- К :, Логос,2006,207 с.207
3. Губина М.В. Градостроительный менеджмент и мониторинг- К.:, Вира- Р, 2002, 235 с.
4. 4.Губіна М. В. Формування жилої забудови у містах- К.:, ВПОЛ, 1994,140с.
5. Островский В. Современное градостроительство – М.:, Стройиздат,1979, 204 с.
6. ДБН 360- 92 ** Планування та забудова міських населених міст – К. :, Будівельник,1993, 48с.

7. Губіна М. В. Міський моніторинг та основи проектної справи Конспект лекцій. – Х.:, ХНАМГ, 2009, С. 88

Додаткова література

1. Гутнов А.Э. Мир архитектуры- М.:, Молодая гвардия,1985,345 с.
2. Бочаров Ю. П., Кудрявцев О. К. Планировочная структура современного города – М.:, Стройиздат,1972, 160 с.
3. Губіна М. В.Проектування та проектна справа – Х.:, ХНАМГ,2006, С. 237
4. Реконструкция крупных городов, под ред. Лаврова В. А.- М. :, Стройиздат,19872
5. Горохов В. А.,Лунц Л.Б. Парки мира – М.: Стройиздат, 1985
6. Крыжановская Н. Я.Основи ландшафтного дизайну – Х.:, ХДАМГ,2001,204с.
7. Залеская Л. С. , Микулина Е. И. Ландшафтная архитектура – М. :, Стройиздат, 1979, 235 с.
8. Безлюбченко О. С., Завальний О. В.Урбаністика- Х.:, ХДАМГ,2002, 140с.
9. Бархин Б. Г. Методика архитектурного проектирования – М.:, Стройиздат,1982
10. Формирование архитектурной композиции города – под ред. Белоусова В. Н.- М. :, Стройиздат,1984, 220с.
11. Архитектурная композиция садов и парков- под. Ред. Вергунова А. П. 1980, 253 с.
12. Цайдлер Х. Многофункциональная архитектура – М.:, Стройиздат.1986
13. Голубев Г. Е. Подземная урбаністика – М.:, Стройиздат,1979,230 с.
14. Бунин А.В. История градостроительного искусства, т 1 – М.: , Стройиздат,1979, с.495
15. Бунин А. В., Саварненская Т.Ф. История градостроительного искусства,т.2- М.: Стройиздат,411с.
16. Смоляр И.М. Новые города- М. :, Стройиздат,1973, 150 с.

1.5. Анотація дисципліни

Мета курсу- ознайомлення студентів з принципами та прийомами формування міських територій та об'єктів інфраструктури з урахуванням містобудівної ситуації за факторами

Кінцевим результатом факторного аналізу має стати вибір засобів, форм у прийнятті проектних рішень про розподіл територій.

Застосуванню функціонально- планувальних та планувально-структурних методів формування міського середовища має сприяти також порівняльний аналіз проектних аналогів та практики будівництва.

Дисципліна складається з одного модуля з підрозділами:

Модуль 1.

Типологічні задачі розташування територій з різних ознак.

ЗМ1.1 Функціонально- планувальні методи формування міського середовища (Система « Місто»)

Розкриває функціональні напрямки проектного управління міськими територіями та надає методіку порівняльного аналізу варіантів проектних рішень.

ЗМ1. 2 Методологія проектування міст.

Розкриває зміст проектного планування міст та описує форми та структури їх генеральних планів. Розкриває сутність понять соціальної, транспортної, інженерних інфраструктур у системі міста та характер їх забудови.

Аннотация дисциплины

Цель курса – ознакомление студентов с принципами и приемами формирования городских территорий та объектов инфраструктуры с учетом градостроительной ситуации по факторам.

Конечным результатом градостроительного анализа должен стать выбор способов, форм для принятия проектных решений дифференциации территорий по признакам.

Применению способов функционально- планировочной и структурно- планировочной организации среды должен способствовать сравнительный анализ проектных аналогов объектов.

Дисциплина состоит из одного модуля с двумя подразделами:

Модуль 1 Типологические задачи размещения территорий по разным признакам

ЗМ1.1 Функционально- планировочные методы формирования городской среды

Раскрывает функциональные направления проектного управления городскими территориями и дает методику сравнительного анализа вариантов проектных решений.

ЗМ 1. 2. Методология проектирования городов

Раскрывает содержание проектного планирования и описывает формы и структуры проектных их генеральных планов. Раскрывает сущность понятий социальной, транспортной и инженерной инфраструктур в системе города и характер их застройки

ANNOTATION

The purpose of course is the acquaintance of students with the reception of forming of object town- planning subsystem and territories distribution of various character factors and fundamentals situations.

The means of project environment of town- planning is applicable the methods research of design town territories for management of planning of the town.

Course made of one modules:

The modules 1. Tipologiya of tasks to planning of the towns with various factors/

ZM-1.1 Function and planning methods is formed by of the town

Methods is formed by of town- planning of research in this direction.

ZM 1.2 Methodologia of project to planning

There are by forms and methods of project to planning of the towns and classification typical structure of concerns, also typical by project to different attribute.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.

Таблиця 2.1

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфік. рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідних ECTS - 2 Модулів – 1 Змістовних модулів – 2 Загальна кількість годин – 72	Напрямок: Геодезія , картографія та землепорядкування ” 6. 080101 Спеціальність :.6. 070900” Геоінформаційні технології та системи Освітньо- кваліфікаційний рівень - Бакалавр	Статус дисципліни – нормативна Рік підготовки –3-й Семестр - 5 Лекції – 18 год Практичні – 18 год Самостійна робота 36год. Вид підсумкового контролю: 5 семестр - залік

Примітка : співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної роботи 50% на 50%

Структура робочої програми навчальної дисципліни “Основи управління територіями ” наведена у таб. 2.2

Таблиця 2.2 - Структура навчальної дисципліни

Спеціальність, шифр, аббревіатура	Всього Кредит/ год.	Семстри	Аудіт	Лекц	Практ	Сам Роб.	РГЗ	конт	КП	Екзам	Залік/ Сем.
1.060101 МБГ(денна форма навч)	2/72	5	36	18	18	36	-	-	-	-	5
2. друга освіта МБГ	2.5	6	90	4	2	30	-	6	-	6	-

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних, РГЗ

Найбільш складні питання винесено на розгляд під час практичних занять. Велике значення у процесі занять і закріплення знань займає самостійна робота студента. Усі види ззанять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1 Типологічні задачі розташування територій з різних ознак.-

(2/72)

ЗМ1.1 Функціонально- планувальні методи формування міських територій (система “ Місто”)

Тема 1. Поняття містобудування, цілі, завдання. Види населених місць.

Містобудування, як інструмент управління територіями. Еволюція містобудівних змін та фактори, що їх обумовлюють.перспективи розвитку міст. Поняття містобудівної системи. Типологія міст з різних ознак.

Тема 2. Природно- кліматичні фактори та їх вплив на розподіл територій міста.

Поняття генплану та планувальної структури міста.ю Фактори, що обумовлюють розподіл територій: рел'єф, його види та форми.Вплив даного фактору на характер функціональної забудови. Кліматичні фактори їх вплив на формування забудови різного призначення. Взаємозалежність визначених факторів у комплексному містобудівному аналізі територій.

ЗМ1.2. Методологія проектування міст

Тема 3 Формування планувальної структури міста.

Поняття зонування територій та межі зонування. Нормативні вимоги за ДБН та Зонінг. Класифікація вихідних даних для проектування планувальної структури з різних ознак. Методіка розміщення забудови різного функціонального призначення. Порівняльний аналіз варіантів планувальної структури міста з різних критеріїв та вихід на оптимальне рішення.

Тема 4. Сельбищні території.

Поняття жилих територій міста, цілі й задачі припроектування сельбищних територій. Збір вихідних даних з різних ознак. Методіка розрахунків ємкості жилих новоутворень. Структура територій та їх функціонально- планувальна організація. Планувальні елементи та об'єкти жилих територій.

Тема 5. Промисловість, промзони та складські території

Поняття промзон та промрайонів, цілі й задачі у їх проектуванні. вимоги до розташування промзон та промвузлів, принципи об'єднання підприємств за різними ознаками. Класифікаційні характеристики підприємств. поняття генплану промислового підприємства та його зонування. Об'єкти соціальної та інженерної інфраструктури у промзонах та вимоги до їх розташування.

ЗМ1.3 Формування соціальної та інженерної інфраструктури міста.

Тема 6 Жилой район та мікрорайон, квартали.

Поняття структурних елементів жилих територій та їх характеристики. Межі розташування, вимоги, параметри. Склад об'єктів соціальної інфраструктури та їх розміщення у різних структурних елементах жилих територій. Умови розподілу територій за різними ознаками. Варіантне проектування та порівняльний аналіз ефективності використання територій під жилу забудову.

Тема 7. Вулично- дорожня мережа та міський транспорт.

Класифікація вулиць та доріг за різними ознаками. Параметри вулиць, доріг. Вимоги до трасування вулиць, магістралей. Транспортне обслуговування населення та транспортно- планувальний модуль. Види транспорту та їх характеристики. Можделі організації транспортного руху в місті.

Тема 8. Зовнішній транспорт та його території, вимоги до організації.

Класифікація видів транспорту зовнішнього сполучення. Вимоги до розташування територій різних видів транспорту окремо, та їх склад. Планувальна структура та генплани портів, вокзалів, аеропортів. Термінали та їх об'єкти. Упорядкування земель міських та приміських терміналів та параметри територій.

Тема 9. Формування об'єктів та територій інженерної інфраструктури.

Види об'єктів та їх класифікація. Характер та особливості розміщення різних об'єктів : очисних та водопостачальних споруд, теплоенергетичних

підприємства об'єктів газопостачання. Проблеми та вимоги технічного характеру та ретельного вибору територій. Порівняльний аналіз варіантів розміщення різних об'єктів. Рівні інженерних споруд та їх параметри.

2.2.1. Розподіл часу за модулями та змістовними модулями

Розподіл часу за модулями та змістовними модулями у таблицях 2.3

Таблиця 2.3 - розподіл часу за змістовними модулями для денної форми навчання та другої вищої освіти

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього Кредит/ годин	Лекції	Семінари Практичні	Лаборат. Контр. роботи	СМС
Модуль 1 Типологічні задачі розташування територій з різних ознак	<u>2/ 72</u> 2.5/ 90	<u>18</u> 4	<u>18</u> 2	<u>-</u> 6	<u>36</u> 30
ЗМ1.1 Функціонально планувальні методи формування міських територій	<u>0.5/ 18</u>	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>-</u> 2	<u>10</u> 5
ЗМ 1. 2 Методологія проектування міст	<u>0.6 / 22</u>	<u>6</u> 2	<u>6</u> 2	<u>-</u> 4	<u>10</u> 20
ЗМ 1.3 Формування соціальної та інженерної інфраструктури міста	<u>0.9/ 32</u>	<u>8</u> 1	<u>8</u> 1	<u>-</u> -	<u>16</u> 5

2.2.2. План лекційного курсу

Таблиця 2.4- План лекційного курсу навчальної дисципліни

№	Зміст	Кількість годин денне навч.	Кількість годин Друга вища освіта
1	2	3	4
Модуль 1 Типологічні задачі розташування територій з різних ознак		18	4-

1	2	3	4
ЗМ 1.1- Функціонально планувальні методи формування міських територій			
1.	Поняття містобудування.Цілі завданнявиди населених місць.	2	-
2	Природно- кліматичні фактори та їх вплив на розподіл територій міста	2	1
3.ЗМ1.2 Методологія проектування міст	Формування планувальної структури міста	2	1
4.	Сельбищні території	2	1
5.	-Промисловість, промзонії та складські території	2	-
6. ЗМ 1.3 Формування соціальної та інженерної інфраструктури міста	Жилий район, мікрорайон. Квартали.	2	-
7.	Вулично- дорожня мережа та міський транспорт	2	-
8.	Зовнішній транспорт, його території, вимоги до організації	2	-
9.	Формування об'єктів та територій інженерної інфраструктури	2	-

2.2.3. План практичних (семінарських) занять

План практичних (семінарських) занять для студентів денної та заочної форм навчання наведений у табл. 2.5. Практичні заняття передбачені у 6 семестрі.

Таблиця 2.5 План практичних (семінарських) занять

№ п/ п	Зміст	Кількість годин Денне навчання	Кількість годин Друга вища освіта
1	2	3	4
Модуль Типологічні задачі розташування територій з різних ознак.		18	4

1	2	3	4
3М 1.1 Функціонально-планувальні методи формування міських територій			
1	Комплексний аналіз територій (видача завдання)	2	1
2.	Факторна оцінка проектних рішень	2	1
3.3М1.2 Методологія проектування міст	Збор вихідних даних до проекту. Розрахунки	2	1
4.	Земельний фактор, класифікація земель і територій	2	1
5.	Ескізування територій з функціональній ознаці	2	-
6.3М1.3 Формування соціальної та інженерної інфраструктури	Оцінка функціонально-планувального потенціалу жилого утворення	2	-
7.	Аналіз території з екологічних ознак та розміщення промтериторій	2	1
8.	Трасування вулиць і доріг	2	-
9.	Захист практичної роботи	2	-

2.2.4. Індивідуальні завдання (ІНДЗ)

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання .

Для студентів *денної форми навчання* пропонується виконання самостійно обстежень містобудівної ситуації.

Завдання надається у вигляді креслення забудови відповідного функціонального типу (з її відозмінами - моніторингу).

У межах практичних занять – заповнення вихідних даних, аналіз одержаних даних та корегування останніх на методичному посібнику - виданій керівником робочої тетраді.

Мета – даної роботи –

- орієнтація студента на місцевості,
- вміння прочитати план забудови ;
- встановити зміни у функціонально- планувальній організації забудови, що настали у наслідок нового будівництва будинків споруд;
- вміти прочитати зміни у організації доріг, проїздів, майданчиків і т.д.
- встановити реконструктивні дії у існуючій забудові ;
- проаналізувати стан існуючої забудови з нормативних вимог
- (розриви, інсоляція , аерація , функціональне використання, техніко-економічні показники і т.д)

Індивідуальне завдання вважається зарахованим, якщо студент виконав усі поставлені задачі у повному обсязі та отримав необхідний результат- висновок щодо оптимальної зміни функціонально- планувальної організації заданої ділянки(території) за нормативними вимогами.

Для студентів *заочної форми навчання* – виконання розрахунково- графічного завдання, де студенти закріплюють одержані теоретичні знання у частині побудови вірного рішення на основі знаходження структурно- логичних зв'язків між зазначеними компонентами завдання.

Студенти заочної форми увиконують роботу у :6 семестрі, обсяг роботи 12-15 сторінок, плановий обсяг годин – 15-20 годин на роботу разом з графічними зображеннями.

У процесі виконання роботи студенти можуть частково на практичних заняттях вибрати тему дослідження, об'єкт, напрямок та межі вивчення натури(ділянки) та задати питання щодо вибраної або узгодженої з викладачем теми.

Розрахунково- графічне завдання вважається зарахованим, якщо студент виконав усі поставлені задачі у повному обсязі та отримав необхідний результат, у вигляді досконало виконаної роботи, відповів на усі питання щодо даної теми та міг надати приклади притосування теорії до практики.

Зарахована робота є допуском до заліку у 6 семестрі, як на денній так і на заочній формах навчання.

2.3. Самостійна робота студентів

Для опанування матеріалу дисципліни “ Основи управління територіями” окрім лекційних, практичних (семінарських) занять , тобто аудиторної роботи, значна увага повинна приділятися самостійній роботі .

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення основної та додаткової літератури
2. Робота з довідковими матеріалами
3. Натурне обстеження заданної містобудівної ситуації
4. Підготовка до практичних занять
5. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю
6. Виконання самостійного (індивідуального) завдання

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь, навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.

Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить у наступних формах:

1. Оцінювання роботи студента у процесі практичних (семінарських) занять:
2. Оцінювання виконання індивідуального завдання.
3. Оцінювання засвоєння питань самостійного вивчення.
4. Проведення проміжного контролю (тести, ККР)
5. Проведення підсумкового контролю (залік)

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної та заочної форм навчання наведені у таблицях 2.6

Таблиця 2.6

Види і засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні роботи)	Розподіл балів ,%
Модуль1 Поточний контроль змістовних модулів	
ЗМ 1.1 - тестування	20%
Індивідуальна робота	20%
Практичні заняття	20%
ЗМ 1.2 Поточний контроль	
Контрольна робота	20%
Тестування	20%
Підсумковий контроль Модулю 1	
Залік 1 варіант – залік за результатами поточного контролю; 2 варіант- Залік за результатами контрольної роботи та індивідуальної роботи	
Всього за модулем	100%

Таблиця 2.10 - Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів
заочної форми навчання

Види та засоби контролю(тестування,контрольні роботи, індивідуальні роботи)
МОДУЛЬ 1
РГЗ
Контрольна робота за індивідуальним завданням
Підсумковий контроль з Модулю 1
Залік:
Залік за результатами захисту РГЗ і контрольної роботи

Порядок поточного оцінювання знань студентів денної форми навчання.

Поточне оцінювання здійснюють під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єкти поточного контролю :

- 1) індивідуальн навчально- дослідне завдання (РГЗ)
- 2) практичні заняття
- 3) самостійна робота
- 4) поточний контроль (тести, ККР)

Оцінку “відмінно” ставлять за умов відповідності виконаного завдання студентом та його усної відповіді на поставлені викладачем питання за усіма зазначеними критеріями. Відсутність тої чи іншої складової знижує оцінку

Контроль систематичного виконання практичних (семінарських) занять, самостійної роботи

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) результативність роботи студента протягом семестру;
- 2) розуміння та ступінь засвоєння теорії методології вирішення проблем, що розглядаються;
- 3) ступень засвоєння практичних навичок на теоретичній базі у практичних заняттях
- 4) ступень самостійності вирішення проблем;
- 5) ознайомлення та вміння користуватися наведеною літературою та сучасними тенденціями з поставлених питань;
- 6) Уміння провадити розрахунки та оцінювати надані ситуації за комплексом критеріїв;
- 7) Володіння логікою,структурою дослідження та висновків у викладанні матеріалу та при захисті проектних рішень

Контроль виконання поставлених задач при проведенні практичних занять здійснюється у 6 семестрі. За успішне та систематичне (у зазначаний термін) виконання усіх змістовних модулів студент отримує оцінку “ відмінно “, або за поточний контроль та особливо дотепно виконане індивідуальне завдання разом з поточним контролем. Оцінка “добре” – при виконанні студентом 80% завдань та поточному контролі за деякими похибками.

При виконанні студентом складових поточного контролю на 15% при відсутності тестування – оцінка “ задовільно” Якщо якась з складових не виконана зовсім (індивідуальне завдання – РГЗ, або контрольна робота) – оцінка знижується на долю, відповідну процентному співвідношенню задачі.

Критерії оцінювання індивідуального навчально- дослідного завдання

Контроль виконання ІНДЗ здійснюється протягом 6 семестру. Успішне й систематичне виконання підрозділів гарантує результативність всієї роботи, яка контролюється у практичних заняттях.

Критерії оцінки:

- 1)результативність роботи студента протягом семестру;
- 2)розуміння та ступінь засвоєння теорії методології вирішення проблем, що розглядаються;
- 3)ступень засвоєння практичних навичок на теоретичній базі у практичних заняттях
- 4)ступень самостійності вирішення проблем;
- 5)ознайомлення та вміння користуватися наведеною літературою та сучасними тенденціями з поставлених питань;
- 6)Уміння провадити розрахунки та оцінювати надані ситуації за комплексом критеріїв;
- 7) Володіння логікою,структурою дослідження та висновків у викладанні матеріалу та при захисті проектних рішень

У відповідності до програми навчальної дисципліни “Міський моніторинг і основи проектної справи” на останньому практичному занятті проводять захист індивідуальних завдань та контрольних робіт.

А по завершенні змістовних модулів – впроваджується тестування з тематики змістовного модуля. Для оцінки рівня відповідей тестів використовуються критерії оцінювання у балах.

Проведення підсумкового заліку з Модулю 1

викладач оцінює роботу студента оцінкою “ зараховано” по результатах виконання тестів –більш ніж 60 % вірних відповідей

виконання індивідуального завдання (на основі натурних обстежень містобудівної ситуації)

виконання індивідуального завдання (РГЗ) , або контрольної роботи

2.5. Інформаційно- методичне забезпечення

Таблиця 2.7 - Інформаційно – методичне забезпечення

Бібліографічні описи , інтернет адреси	
1. Рекомендована основна навчальна література	
1. Губина М. В. Основи градостроительного менеджмента и мониторинга – К. ;Втра – Р, 2002,С. 243	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2. Завальний О. В., Безлюбченко О. С. «Урбаністика» - Х. ХНАМГ, 2004, - 197 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
3.Губіна М. В. Формування жилої забудови у містах- К.: , ВІПОЛ, 1994, С. 136	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
4. Кол. Авторів под ред. Яргинів З. Н. Основи теорії градостроительства. М. Стройиздат, 1986 – 325 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2. Додаткові джерела	
1. Бранч М. Проектирование городской среды – М.: , :Стройиздат, 1979, С. !40	ЗМ1.1, ЗМ 1.2
2. Губіна М.В. Проектування та проектна справа – Х. ., ХНАМГ, 2006, С. 237	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
3 Конторович И.Я. , Ривкин А. Б.Рациональное использование территории городов – М. ., Стрройиздат, 1986, С. 172	ЗМ 1.1
1. Боголюбов С.А. Экология ЗМ 1.1 - м. ., Знание, 1997, С.320	
3. Методичне забезпечення	
1. Губина М. В. Конспект лекцій «Основи управління територіями», Х. ХНАМГ, 2011 – 53 с.	ЗМ 1.1, ЗМ1.2
2. Конспект лекцій – укл. Семенов В. Т. Губіна М. В. Основи містобудівного моніторингу та менеджменту – Х. . ХДАМГ, 2001, С. 80	ЗМ 1.1, ЗМ1.2
4. INTERNET ресурси	
1. Цифровий депозиторій ХНАМГ //WWW ksame.ua	ЗМ 1.1, ЗМ1.2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни

«Основи управління територіями»

(для студентів 3 курсу денної форми навчання та другої вищої освіти за
напрямом підготовки 6.080101 – "Геодезія, картографія та землеустрій")

Укладач: **ГУБІНА** Марія Володимирівна

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2011, поз. 37 Р

Підп. до друку 07.10.2011 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 1,0

Зам. № 7571

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.